

ENERJİ VERİMLİLİĞİ HAFTASI

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından Enerji Verimliliği Haftası nedeniyle 11 Ocak 2021 tarihinde yapılan açıklamada, elektrik enerjisinde verimliliğin, üretimden tüketime kadar tüm faaliyet alanlarının geniş boyutta ele alınması ve planlanmasını gerekli kıldığı belirtildi. 2007 yılında yürürlüğe giren Enerji Verimliliği Kanunu'nun üzerinden 14 yıl geçmesine karşın izlenen politikaların sonucu olarak enerji verimliliğinde bir arpa boyu yol kat edilemediği vurgulandı. 2020 yılı Kasım sonu itibarıyla 94.801 MW olan elektrik üretim kurulu gücünden en yüksek talebin anlık olarak 49.556 MW civarında olduğu göz önüne alındığında, açığa çıkan kapasite fazlasının "sözde" verimlilik politikaları ile açıklanamayacağı kaydedilen açıklamada, şu görüşlere yer verildi:

"Ekonomik ömrünü doldurmadan sökülerek yurt dışına taşınmak zorunda kalan bazı üretim tesislerine yapılmış olan harcamalar mali kaynakların verimsiz kullanımından ve israfından öteye geçememiştir. Elektrik üretiminde plansız politikaların yarattığı atıl kapasitenin ekonomimiz üzerindeki yükü yaklaşık 20-25 Milyar Amerikan Dolarıdır. Geçtiğimiz yıl yapılan açıklamalarda yer aldığı üzere, enerji sektörünün içine düştüğü borç krizi dikkate alındığında, atıl kapasitenin sektör üzerindeki yükü daha da önem kazanmaktadır. Özelleştirmelere gerekçe olan kayıp/kaçak tüketimde arzu edilen sonuca ulaşılamamıştır. Kayıp/kaçak oranı yüksek bölgelere/şirketlere özel ayrıcalıklı mevzuat düzenlemeleri ile bu alanda olumlu sonuçların elde edilmesi de mümkün değildir."

Yaz saati uygulamasının yıl boyu sürdürülmesinin şirketler lehine bir uygulama olduğu belirtilen açıklamada, şöyle denildi:

"Bir taraftan ısınma ve aydınlanma açısından binaların mimari tasarımlarında güneş

enerjisinden azami ölçüde yararlanılması ön planda tutulmaya çalışılırken, diğer taraftan yaz saati uygulaması ile batı illerimizde sabah saatlerinde yaşam karanlığa mahkûm edilmiştir. Toplum üzerindeki psikolojik etkileri bir tarafa bırakıldığında, uygulamanın can, mal ve trafik güvenliği açısından sorunlu olduğu uzmanlar tarafından da birçok platformda gündeme getirilmiştir. Ayrıca, nüfus yoğunluğu açısından olduğu kadar mesken, ticarethane ve sanayi tüketimindeki talebin yüksekliği bakımından da uygulamanın enerji verimliliği ile ilgisinin olmadığı açıktır. Kaldı ki 2016 yılında

başlayan bu uygulama sonunda geçen süre içinde tasarruf yapıp yapılmadığı belli değildir. Bu uygulamaya esas teşkil eden ancak ne hikmetse gizli tutulan raporun da kamuoyu ile paylaşılmaması düşündürücüdür."

Açıklamada, talep tarafı yönetiminin enerji verimliliğinde en önemli basamaktan biri olduğu kaydedildi. Enerji yoğunluğu hedeflerinin gerçeklikten uzak, kendi içinde çelişkili olduğu ifade edilerek, enerji tüketiminin en yoğun olduğu konutlar ve sanayide tasarruf uygulamalarına öncelik verilmesi istendi. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Ülkemizin enerji verimliliği alanında önemli bir potansiyele sahip olduğu bilinen bir olgudur. Bu potansiyel; enerji yoğun sanayi üretimleri yerine katma değeri yüksek ileri teknoloji ürünlerinin imalatına geçilmesi, ulaşımda elektrikli-raylı toplu taşıma altyapısının geliştirilmesi, elektrik enerjisi üretimi-tüketimi zincirindeki kayıpların önlenmesi ve birincil kaynak tercihinde yenilenebilir kaynaklara öncelik verilmesi, enerji verimliliğinin ilk enerji kaynağı olarak içselleştirilmesi ile ortaya çıkacaktır. O nedenle enerji politikalarındaki tercihlerin de bu doğrultuda ve toplumsal faydayı öne çıkaran bir anlayışla gecikmeksizin hayata geçirilmesi gerekmektedir." ■